

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Michaela Jartymová
Téma práce:	Určení a popření otcovství
Rozsah práce:	79 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce (podle IS):	leden 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantkou zvolené téma lze považovat především za aktuální. Je tomu tak proto, tato problematika je neustále konfrontována nejen s vývojem lékařské vědy a prohlubujícím se poznáním na poli lidské genetiky, ale také s posuny ve vnímání práva znát svůj genetický původ, a to zejména v judikatuře ESLP. Vnitrostátní právní úpravy, vykazující zejména v oblasti rodinného práva vyšší míru setrvačnosti, jsou tak namnoze konfrontovány s novými přístupy, což klade zvýšené nároky na interpretaci i aplikaci v praxi.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je tématem komplexním. Autorka musí prokázat jak znalosti právní, a to teoretických přístupů k mnoha institutům (osobní status, určení otcovství, ale i mateřství, atd.) i praktické aplikace právních norem. Ovšem v případě daného tématu se tím náročnost tématu nevyčerpává, právě vzhledem k zmíněnému mezinárodnímu rozměru, kde musí diplomantka pracovat především s relevantní judikaturou ESLP.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, jak učebnicové, tak časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 10, včetně úvodu a závěru). V úvodu si autorka vytyčuje cíle práce a blíže čtenáře seznamuje s tematickým zaměřením: „*Toto téma jsem si zvolila nejen pro svůj vztah k dané problematice z hlediska matky dítěte, ale i kvůli zajímavé, aktuální a celospolečensky významné tematice, zaznamenanší v nedávné době zejména jistou nestabilitu, kterou bylo třeba vyřešit, týkající se popírání otcovství. Tato situace byla vyvolána zrušením § 57 odst. 1 zákona o rodině nálezem Ústavního soudu ze dne 8. července 2010, sp. zn. Pl. ÚS 15/09.*“ Autorka chce tedy svoji práci zaměřit směrem k aktuální problematice související s určitým vývojem právní úpravy. Systematika práce je vystavěna na základě přístupu od obecného ke speciálnímu, přičemž autorka je v aplikaci tohoto přístupu velmi důsledná, což zvyšuje přehlednost práce. Po úvodních kapitolách (historický exkurz v kap. 1 a obecných výkladech v kap. 2) zahajuje autorka bližší výklady v kap. 3 problematikou určení mateřství. To je zcela pochopitelné vzhledem ke konstrukci celého systému určování rodičovství. Těžiště práce je ovšem obsaženo v kap. 4 (určení otcovství) a 5 (popření otcovství). Tyto kapitoly se vždy důsledně dělí na výklad současné úpravy a úpravy v NOZ, což lze hodnotit jedi

kladně. Vhodným doplněním k těžišti práce jsou pak kap. 6 (důkazní prostředky užívané ve filiačních sporech), kap. 7 (komparace sledované problematiky se šesti evropskými státy) a zejm. kap. 8, v níž autorka referuje o judikatuře ESLP. V závěru (kap. 9 pak autorka shrnuje své poznatky).

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Práci považovat za zdařilé zpracování tématu. Jak je uvedeno již výše, systematika práce je zdařilá. Kladně hodnotím především autorčin přístup k rozboru platné právní úpravy, kterou vždy důsledně srovnává s úpravou v NOZ. Právě takový přístup lze v současném „přechodném“ období považovat za velmi přínosný. Dále rovněž kladně hodnotím autorčin exkurz k evropským právním úpravám a dobrou práci s judikaturou ESLP. Své poznatky pak autorka koncentruje do tabulky na str. 106, která má mimořádnou vypovídací hodnotu a je velmi přehledná. Vyzdvihuji zde zejm. dobré zvládnutí komplikované francouzské právní úpravy, které je navíc obtížnější vzhledem ke specifické terminologii týkající se této problematiky.

K práci mám ovšem také několik výhrad, a to zejména formálního charakteru. Za nejzávažnější nedostatek považuji podobu obsahu práce, která neobsahuje k jednotlivým kapitolám čísla stran, takže obsah nemůže vůbec plnit svoji funkci. Autorce dále vytýkám, že přinejmenším titulní strana práce (ale rovněž i další dvě str.) se nečíslují. Autorka je rovněž nekonzistentní v číslování kapitol – zatímco úvod práce nečísluje, závěr práce je označen jako kap. č. 9. Ať už se autorka rozhodne tyto kapitoly číslovat či ne, měl by být zachován jednotný přístup – buď se číslovají obě kapitoly nebo obě zůstanou bez čísel. Naopak nebyvá zvykem číslovat „abstract“.

Vzhledem k uvedenému práci hodnotím jako celkově zdařilou, s některými nedostatky, především formálního charakteru (viz výše), které však vzhledem k celkové kvalitě práce její hodnotu nesnižují natolik zásadním způsobem, aby byl odůvodněn výrazně nižší stupeň hodnocení práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka cíl práce (viz výše) splnila, pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Zejména lze kladně hodnotit její vlastní hodnocení jednotlivých otázek (zejm. s. 48, 57 atd.).
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s cca čtyřiceti publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, nepočítaje v to množství použitých internetových zdrojů. To je plně v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma

	zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Zásadní formální výtky jsou již učiněny výše. Lze uzavřít, že celková úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Při ústní obhajobě práce autorka uvede své stanovisko k názoru, který ve vztahu k NOZ kriticky poukazuje na to, že koncepce domněnek určení otcovství je již zastaralá a měla by být nahrazena úpravou kvalitativně odlišnou, založenou ryze na uznání otcovství projevem vůle a v případě sporu doplněna filiačním řízením (znalecký posudek k DNA).

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, i přes uvedené výhrady, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Velmi dobře.

V Praze dne 02. 01. 2013

JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent diplomové práce